

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 28

Lýsingarprísur fyri min: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 4. juli 1953

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

26. árg

FISKIMENN

Suðuroya Fiskimannafelag má her við lata fiskimenn vita, at vit hava tapt eina sak viðvíkjandi tykkara minstulön. Tað fellur mær tungt at siga fiskimonnum hetta, tí eitt tilíkt úrslit hevði eingin væntað.

Ætlan mín var at appellera dómin, men nú havi eg fingið útskrift av rættisprotokollini og eri komin til aðra stöðu aftaná, at eg havi lisið dómin íggjgnum.

Dómurin er sum sagt gingin okkum ímóti, men eg dugi nú at siggja, at grundarlagið undir lógini er lagt soleiðis, at fiskimaðurin er rættleysur í hesum føri eins og allastaðni. Yvirklassaumboðsmenninir á tingi feldu uppskotið, sum javnaðarmenn settu fram, og sum gekk út uppá, at fiskimenn skuldu eiga kr. 500,00 um mánaðin í lönarviðbót. Hevði hetta uppskotið gingið íggjgnum, so lá landið heilt annarsleiðis. Men fiskimannsins mótsöðumenn hava jú buktina og báðar endarnar bæði eina og aðra staðni, og tí megu fiskimenn finna seg í at föla jarnilina og hin kapitalistiska jarnhækkappan. Illa lönar bóndin rossi sínum, men sjáldan gevur hann rossinum bokslið um kjaftin aftaná ein strævan arbeiðsdag, men stórbóndin rendi húskallarnar útav Trælanýpunum og aðra staðni, og ikki er langt síðan fiskimenn vórðu tveittir á land at hungra aftaná langa og

Skúlabarnaútfærð

Næstseinstasta hósdag komu lærararnir á Sandi við skúlabørnum til Suðuroyar.

Bæði á suður- og norðurferðini var »Smírlík» inni bæði á Tvöroyri og í Hvalbó í klárum, góðum veðri, so ta leiðina tóku tey bilferð til Óravíkar.

Tey gistu öll her í Porkeri, lærarafólk hjá lærarafólkum og börnini hjá javnaldradum børnum. Hiðani vórðu so útferðir gjørdar fyrst til Høvs, har næst til Sunnbjar og Akraberg, síðan nakrar ferðir til Vágs, har nógv er at siggja, ið forvitnisligt er fyri børn av smábygdum. Hvalastöðina sóu tey eisini, meðan hvalur var inni.

Börn og lærarafólk lótu væl at ferðini, og lærarafólkini og skúlabørnini í Porkeri hövdu hugnaligar lötur saman við nevndu smáu og stóru ferðafólkum.

Ætlanin er, at lærarafólk og skúlabörn úr Porkeri fara at gera eina útfærð til Sandoyar áðrenn ólavsvöku. Bara veðrið verður lagligt.

J. H. Danbjørg.

trúgva tænastu við sama skipi í heilan mannsaldur. Ikki fyrr enn javnaðarmenn aftaná langt og hart stríð fingi lóg um ellisrentu og invalidurentu íggjgnum, sluppu fólk frá at doyggja í kolasvarta hungri, men nógv seigipinari gongur fyri seg enn. Leingi kravdu javnaðarmenn, at fiskimenn skuldu fáa rætt til lönarviðbót og forskot. Fyrst kravdu vit og settu fleiri ferðir uppskot um, at lönarviðbótin skuldi vera kr. 700,00 um mánaðin, men nú er hon ikki so mikið sum kr. 500,00 um mánaðin. Ikki er meira enn eitt ár síðan, at sambandsfólkalokksvalið avtók lönarviðbót fyri ógiftar, og eingin skuldi fáa forskot. Javnaðarmenn bardust ímóti, men ikki fyrr enn fiskimenn noyddust at streika, fingi teir forskot og lönarviðbót aftur. Men sum eg segði í áðni, so er grundarlagið so illa lagt, at fiskimenn taptu sakina, nú teir kravdu dóm um rættin til kr. 500,00 um mánaðin.

Eg ætli mær seinri at koma meiri inn á hetta sama evni, men fari at lata tað hvíla, inntil fiskimenninir verða heima í heyst.

J. H. Danbjørg.

Úr Fuglafirði

»Eso» og »Shell» seta oljutangar upp. »Shell» hevur sett tveir, meðan »Eso» hevur sett ein. Tangarnir eru settir, men rørin eru ikki lögð frá teimum enn.

»Hjördis» er komin heim úr Grönlandi; fekk 160 tons tilsamans; landað í Fuglafirði 130 tons.

»Mazeppa» hevur verið undir Íslandi; fingið 350 skpd. »Gulldrangur» 320 skpd.; bæði skipini eru farin avstað aftur til Íslands. — »Mazeppa» var úti við górnunum, fekk bert 135 kassar í 3 nætur; fór so til Íslands.

»Gulldrangur» og »Mazeppa» skulu verða aftur undan Íslandi til 15. juli; skulu seinni til sildafiskari við górnunum. — »Krosssteinur» skal eisini til at fiska sild.

Leygardagin 4. og 5. juli verður varmakeldustevna í Fuglafirði.

Sunnudagin verður Blákrössafundur. Fundurin verður úti kl. 6, um veðurlagið verður til tað. Verður ikki veður at hava fundin úti, verður hann hildin í meinigheitshúsinum. Røðarar verða Salomon Joensen, Nesprestur, Jens Chr. Olsen av Toftum, Henry Andreassen úr Klakksvík o. a.

Fiskiveiða og snurruváð inni á øllum firðum

»Dagblaðið» harmast um, at snurruváð ikki kann verða sett inni á føroyskum firðum, og soleiðis sum greinin stóð í blaðnum, kunnu menn fáa ta fatan, at undirritaði og Føroya Javnaðarflokkur forða fyri hesum.

Sjálvandi vita öll, hvussu trongligt fólkalokksmenn hava tað nú, ið tað fer at nærkast móti vali, og tí megu allir möguleikar verða royndir, eisini at balla ósannindi soleiðis inn, at fólk kunna misskilja veruleikan og fáa hann rangvørgan í hálsin.

Nei, sannleikin er tann, at menn úr øllum flokkum hildu, at tað var óráð at broyta tær núgaldandi reglur. Teir, ið vildu broyta reglurnar, vóru so fáir, at eg ikki eri greiður yvir, um nakar annar enn Davidsen var í partinum.

Sjálvandi er tað harmiligt fyri menn, sum eiga snurruváðsbátar, at teir eru ríknir út um 4 fjórðingar, og tessvegna ynskja teir at sleppa at royna allastaðni við Føroyar, eisini tætt í klettin allastaðni og inni á hvørjum fjórði. Men hvat siga útróðarmenninir og fólk yvirhøvur? Eg veit, at mangir menn eru hart ímóti, at snurruváð verður nýtt inni á føroyskum firðum. Men »Dagblaðið» hevur nú drigið málið fram til blaðtjak, og tað er gott, at tað er komið fram, soleiðis at teir, ið vilja hava lógina broytta, kunnu motivera sína stöðu. Eru tað so aðrir, ið hava aðra áskoðan, so kunnu eisini teir fáa hana setta fram til umhugsunar og hjá teim at döma eftir, ið avgerð skulu taka.

Eingin vil gera nakað, ið kann skaða okkara vinnulív, annaðhvørt tað er talað um snurruváð ella aðra vinnu ella annan veiðuhátt, men tá ið tveir partar toga hvør í sín enda, so er ilt at gera báðum pørtum til pass. Tað er ógjörlikt. Har ræður einans um at taka eina rætta stöðu, tí annar parturin verður illa hýrdur, hvussu so avgerðin fellur. Men latum okkum nú fáa málið lýst frá øllum síðum. Tað er tað, ið nú ræður um.

J. H. Danbjørg.

Rættleiðing

Eg segði nokkur orð um tann sorgarleik, tá ið Henning Vejhe druknaði. Men síðan tá er faðir hansara komin heim, og hann greiðir soleiðis frá:

Eingin maður var á dekkinum, bert ein stóð og stýrdi, og hesin sá, at Henning fór gangandi aftur eftir dekkinum, og síðan sá eingin hann aftur. Tað var av allrabesta veðri, so tað var ikki rætt, at ein stórsjógvur breyt yvir skipið og tók hann. Hann var 22 ára gamal.

J. H. Danbjørg.

Tøkk

Hjartaliga tøkk veiti eg hervedi øllum teimum, sum á mínum fimti ára føðingardegi heiðraðu og gleddu meg.

Elisebeth Danbjørg.

